

doers – zonder vorm van proces in een postmodern concentratiekamp op-gesloten. Er verschenen toen op CNN regelmatig *news-bars* onderin beeld waar werd gemeld dat er weer een zelfmoordpoging was gedaan, maar dat de persoon in kwestie nu aan het infuus was gelegd – er werd zelfs bij vermeld dat de betrokkene daar ‘toestemming’ voor verleend had. Ze mogen niet leven, maar ze mogen ook niet sterven. Er is geen enkele legitimatie om hen vast te houden – Rumsfeld heeft al toegegeven dat de meesten waarschijnlijk gewone Taliban-soldaten zijn die voor 9/11 nog nooit van het WTC gehoord hadden – geen haan die er naar kraait. Toen Bush aan de macht kwam zaten neoconservatieve beleidsmakers al lang te wachten tot ze hun ideeën in de praktijk konden brengen. De eerste zinnen in een toespraak van Bush eind februari waren: ‘Het is nu een historisch moment in de geschiedenis. In de geschiedenis van onze natie en de beschaafde wereld; een deel van die geschiedenis is door anderen gemaakt, de rest van de geschiedenis zullen wij maken.’ Misschien beleven we het einde van de humanistische periode waarin we werke-

lijk konden geloven dat de mensenrechten, de VN en de internationale morele orde er iets toe deden.

Is er überhaupt een verandering opgetreden in onze tijd? Is niet de hele geschiedenis van internationale verhoudingen een geschiedenis van macht onder het mom van vrijheid en democratie?

Zelfs als dat het geval is, want je kunt wat betreft de buitenlandse politiek inderdaad niet cynisch genoeg zijn, dan is tot nu toe altijd

‘Wij laten ons voorstaan op een open dialoog, maar wij zijn er als de dood voor’

geprobeerd een humanistisch tegen-ideaal te formuleren waar mensen zich in konden herkennen. Tegenwoordig wordt niet eens meer geprobeerd om de schijn hoog te houden van een wereldregering door de Verenigde Naties, de instemming van onze westerse bondgenoten of een of ander rationeel gelijk. Het uiteindelijke argument is altijd een grote kist met dollars, waarmee de VS leden van de Veilig-

heidsraad probeert om te kopen. Het gebeurt voor het oog van de camera's, er wordt over geschreven en vervolgens gaan we over tot de orde van de dag.

De macht laat zijn ware gedaante zien. Is dan niet de enige conclusie een extreem cynisme?

Je wordt inderdaad heel cynisch. Toch moet je een soort minimaal geloof in tegenkracht behouden. Als je zegt dat het alleen maar een machtsspel is, houdt het op. Het moet anders en het humanisme kan kiezen: wil het *part of the problem* zijn, of *part of the solution*? Er trekken momenteel miljoenen vluchtelingen over de wereld, de mensenrechten worden groot-schalig geschonden, er is een illegale oorlog gaande in naam van het westen. Zonder politieke positiebepaling komen we er niet. De vraag is: Willen wij verbonden blijven met de rest van de wereld – vooral met dat deel ervan dat rond moet komen met minder dan drie dollar per dag? Of worden wij zo'n zelfgenoegzaam clubje welvarende burgers die zichzelf feliciteren met het feit dat hun humanistische normen en waarden superieur zijn en dat de kas klopt?

(advertentie)

Alles over **groen beleggen** vindt u op onze website www.groengeld.nl

- beleggen met *garantie*
- groenfondsen met fiscaal voordeel
- robinia en houtfondsen met FSC-keurmerk
- bosgrond in Nederland met fiscaal voordeel
- beleggen in vanille in Costa Rica
- studiespaarplannen
- producten van de Triodos Bank

DE GROENE
SPAARADVISEURS

werken aan een duurzame en rechtvaardige wereld

onafhankelijk advies

bel voor meer informatie 0182-570290